

AUDITIKOMITEE MANDAAT

Kõrgetasemeline auditikomitee, mille Euroopa Keskpanka (EKP) nõukogu on asutanud vastavalt Euroopa Keskpanka (EKP) kodukorra artiklile 9b, tugedab olemasolevaid sise- ja väliskontrolli tasandeid ning tõhustab EKP üldjuhtimist, hõlmates nii keskpanga kui ka järelevalvefunktsioone, ühtset järelevalvemehhanismi (SSM) ja eurosüsteemi.

1. Auditikomitee eesmärk ja tegevusulatus

Auditikomitee abistab EKP nõukogu EKP ja eurosüsteemi ülesannete täitmisel ning tegevuses vastavalt Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirjale ning ühtse järelevalvemehhanismi määrusele¹, andes nõu ja/või avaldades arvamusi järgmistel teemadel:

- a) finantsteabe õigsus,
- b) sisekontrollisüsteemide järelevaatamine,
- c) kohaldatavate õigusnormide ja tegevusjuhendite järgimine,
- d) auditifunktsioonide täitmine.

2. Ülesanded

2.1 Finantsteabe õigsus

Auditikomitee hindab EKP finantsaruannete koostamise protsesside üldist asjakohasust ja tõhusust ning seonduvate andmete avalikustamise üldist adekvaatsust. Sel eesmärgil teeb auditikomitee järgmist:

- a) vaatab läbi iga-aastased finantsaruanded enne nende heakskiitmist EKP nõukogu poolt;
- b) arutab sise- ja välisaudiitoritega ning EKP juhtkonnaga asjaomaseid auditiaruandeid (sealhulgas audiitori järeldusotsus), samuti auditi käigus ilmnunud raskusi ja/või juhtkonnaga tekkinud olulisi lahkarvamusi;
- c) hangib välisaudiitorilt kinnituse, et finantsaruanded on koostatud vastavalt heakskiidetud raamatupidamiseeskirjadele ja nõuetekohaselt auditeeritud;
- d) nõustab EKP nõukogu finantsaruannete heakskiitmisel.

Ühtlasi vaatab auditikomitee läbi kõik eurosüsteemi olulised raamatupidamis- ja finantsaruandlusküsimused, mis võivad mõjutada EKP finantsaruandeid.

¹ Nõukogu määrus (EL) nr 1024/2013, 15. oktoober 2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

2.2 Sisekontrollisüsteemide järelevaatamine

Auditikomitee hindab sisekontrolli- ja riskihaldusraamistike üldist tõhusust ja asjakohasust ning esitab EKP nõukogule selle kohta arvamuse. Sel eesmärgil teeb auditikomitee järgmist:

- a) hindab operatsiooni- ja finantsriskide juhtimise raamistikke (sealhulgas kliimamuutustest tulenevate riskide arvessevõtmist) ja seonduvaid protsesse;
- b) arutab sise- ja välisaudiitorite ning riskijuhtidega asjaomaseid aruandeid ja eelkõige peamisi operatsiooni-, finants- ja maineriske;
- c) hindab selliste riskide seireks ja kontrolliks võetud meetmete piisavust ja õigeaegsust ning tagab üldisemalt, et soovitustele ja probleemidele pööratakse piisavalt tähelepanu;
- d) hindab rikkumistest teatamise raamistikke ja rikkumistest teataja kaitset kättemaksu eest ning seonduvaid protsesse;
- e) esitab vajaduse korral soovitusi, toetades seeläbi usaldusväarsust ja kontrolli ning probleemide tõstatamist edendavat keskkonda.

2.3 Kohaldatavate õigusnormide ja tegevusjuhendite järgimine

Auditikomitee hindab vastavusraamistike üldist asjakohasust ja vastavuskontrolli protsesside tõhusust ning esitab EKP nõukogule selle kohta oma arvamuse. Sel eesmärgil teeb auditikomitee järgmist:

- a) vaatab läbi vastavusraamistiku ja seonduvad kontrolliprotsessid;
- b) arutab sise- ja välisaudiitoritega, peaõigusnõunikuga, vastavuskontrolli ja üldjuhtimise talituse juhi ning vajaduse korral eetikakomitee esimehe ja eurosüsteemi/EKP komiteede esimeestega asjaomaseid aruandeid ning eelkõige vastavusega seotud küsimusi, mis võivad avaldada märkimisväärset finants- või mainemõju;
- c) saab teavet oluliste juhtumite ja/või nõuete täitmata jätmise kohta ning hindab selle tulemusena võetud meetmete asjakohasust ja õigeaegsust;
- d) esitab vajaduse korral soovitusi, toetades seeläbi usaldusväarsust ja head juhtimistava edendavat keskkonda.

2.4 Auditifunktsioonid

Auditikomitee hindab auditifunktsioonide üldist tõhusust ja asjakohasust. Sel eesmärgil teeb auditikomitee järgmist:

- a) vaatab läbi siseaudiitorite komitee töökava enne selle heakskiitmist EKP nõukogu poolt ning esitab nõukogule selle kohta arvamuse;
- b) vaatab läbi EKP siseauditi direktoraadi töökava ja esitab vajaduse korral selle kohta arvamuse;
- c) hindab EKP siseauditi direktoraadi ja siseaudiitorite komitee töötulemusi ning EKP välisaudiitori töötulemusi, et tagada auditifunktsioonide toimimine kooskõlas asjakohaste kehtivate kutsestandarditega;

- d) juhib EKP nõukogu tähelepanu küsimustele, mis võivad kahjustada auditifunktsioonide tõhusat toimimist, sealhulgas nende sõltumatust, konfidentsiaalset ja otsest juurdepääsu asjaomastele otsustusorganitele, töötajatele ja andmetele, ning nende piisavat ressursidega varustatust;
- e) nõustab EKP nõukogu seoses eurosüsteemi välisaudiitorite ametisse nimetamise soovitustega.

2.5 Muud ülesanded

Lisaks eespool nimetatud ülesannetele võib auditikomitee:

- a) teha EKP nõukogu taotlusel muid käesoleva mandaadiga seotud tegevusi;
- b) soovitada EKP juhatusel anda siseauditi direktoraadile ja/või muule asjakohasele tegevusvaldkonnale konkreetseid kohustusi, mis kuuluvad auditikomitee ülesannete hulka.

3. Juurdepääs töötajatele, andmetele ja väliskonsultatsioonidele

Auditikomiteel on piiramatu juurdepääs juhtkonna liikmetele ja töötajatele ning kõikidele dokumentidele ja andmetele, mida ta peab vajalikuks, et täita nõuetekohaselt käesolevas mandaadis loetletud ülesandeid.

Auditikomitee võib eelkõige pidada siseauditi funktsiooni juhi ja EKP välisaudiitoriga eraldi koosolekuid ilma EKP juhatuse liikme kohalolekuta kas omal algatusel või siseauditi funktsiooni juhi või EKP välisaudiitori taotlusel. Peale selle kohtub auditikomitee korrapäraselt operatsiooni- ja finantsriskide juhtimise funktsiooni juhtidega ning vajaduse korral peaõigusnõuniku ning vastavuskontrolli ja üldjuhtimise talituse juhi või teiste juhtkonna liikmetega, kellega ta peab vajalikuks kohtuda, et täita nõuetekohaselt oma ülesandeid.

Auditikomiteele esitatakse regulaarselt auditoraruannete kokkuvõtted ning taotluse korral ka täisaranded.

Ühtlasi esitatakse auditikomiteele EKP nõukogule edastamisega samal ajal: i) audiitorite iga-aastane arvamus EKP finantsaruande kohta; ii) EKP välisaudiitori järeldusotsus EKP juhtimise kohta koos EKP juhatuse vastusega; iii) Euroopa Kontrollikoja esialgsed tähelepanekud² koos EKP juhatuse vastusega; ning iv) Euroopa Kontrollikoja avalik aruanne enne selle avaldamist.

Auditikomiteele esitatakse ka aruanded tuvastatud finants- ja/või operatsiooniriskide kontrollimisega seotud oluliste küsimuste kohta ning üldaruanded kehtivate õigusnormide ja tegevusjuhendite järgimisega seotud küsimuste kohta ja/või eriaruanded oluliste rikkumiste kohta.

4. Aruandlus

Auditikomitee annab EKP nõukogule igal aastal aru eelnenud aastal tehtud töö kohta. Selle raames esitab auditikomitee nõukogule hinnangu üldiste kontrolliraamistike tõhususe kohta ja koostab vajaduse korral oma soovitusel. Ühtlasi annab auditikomitee EKP nõukogule aru alati, kui ta peab seda asjakohaseks ja/või kui tema ülesanded seda nõuavad.

² EKPSi põhikirja artikkel 27.2.

5. Auditikomitee koosseis

Auditikomiteesse kuulub kuni kuus liiget: EKP asepresident, kaks euroala liikmesriikide keskpankade pikaajalise töökogemusega presidenti (kellest vähemalt üks on järelevalvekohustusi täitva euroala keskpanga president) ja kuni kolm välisliiget.

Välisliikmed valitakse keskpanganduse, pangandusjärelevalve ja/või finantsküsimumuste valdkonnas kogunud kõrgemate ametiisikute ning akadeemilistes ringkondades ja/või auditivaldkonnas tunnustatud ekspertide seast eeldusel, et neil ei ole samal ajal ametikohta finantssektoris. Vähemalt üks välisliige valitakse avaliku osalemiskutse põhjal isikute seast, kes ei ole varem töötanud mõnel ametikohal eurosüsteemis.

EKP asepresident on auditikomitee liige ameti poolest; teised liikmed nimetab EKP nõukogu ametisse kolmeaastaseks perioodiks, mida saab pikendada üks kord. Auditikomitee valib oma liikmete hulgast esimehe (kelleks ei saa olla EKP asepresident).

Auditikomitee välisliikmetel on õigus saada iga-aastast tasu ja päevatasu komitee kõigi koosolekupäevade eest. Tasud määrab kindlaks EKP nõukogu.

6. Konfidentsiaalsus ja tegevusjuhend

Auditikomitee liikmed ei tohi avaldada oma ülesannete täitmise käigus teatavaks saanud konfidentsiaalset teavet volitamata isikutele. Auditikomitee liikmete suhtes kohaldatakse EKPSi põhikirja artiklis 37 sätestatud ametisaladuse pidamise kohustust isegi pärast seda, kui nende ametikohused on lõppenud.

Auditikomitee liikmed järgivad oma ülesannete täitmisel EKP eetikaraamistikus sätestatud põhimõtteid, st ühtset tegevusjuhendit³, milles sätestatakse selgelt auditikomitee liikmete kohustus kaitsta eurosüsteemi terviklikkust ja mainet.

Dokumendid, mille auditikomitee liikmed on koostanud või mida nad omavad seoses auditikomitee ülesannete täitmisega, on EKP dokumendid. Seetõttu liigitatakse ja käideldakse neid kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikliga 23.3.

7. Auditikomitee liikmete sõltumatus

Auditikomitee liikmed täidavad käesolevas mandaadis sätestatud ülesandeid sõltumatult. Nad ei taotle ega saa juhiseid üheltki isikult või organilt EKPs ega mis tahes institutsioonilt väljaspool EKPd, ühtset järelevalvemehhanismi ja eurosüsteemi. Isikud, organid ja institutsioonid, kes kuuluvad auditikomitee pädevusvaldkonda, austavad auditikomiteele antud sõltumatust.

Auditikomitee liikmed ei osale aruteludes, kui esineb huvide konflikt, isegi kui see on tajutav või potentsiaalne.

Välisliikmed allkirjastavad eetilise käitumise kinnituse ja avaliku huvide deklaratsiooni, näidates ära kõik otsesed või kaudsed huvid, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks, või selliste huvide puudumise.

³ EKP kõrgetasemeliste töötajate tegevusjuhend (ELT C 478, 16.12.2022, lk 3).

8. Auditikomitee rolli piirangud

Auditikomiteel on käesoleva mandaadiga kehtestatud nõuande- ja kontrolliülesanded. Auditikomitee pädevuses ei ole koostada auditi- või raamatupidamisalaseid analüüse, et tagada EKP finantsaruannete ja nende avaldamise täielikkus ja täpsus. See kuulub EKP juhtkonna ja välisaudiitori vastutusalasse.

Ühtlasi ei osale auditikomitee tegevustes, mis on seotud rahapoliitika kavandamise ja kujundamisega või krediidasutuste järelevalvega.

9. Koosolekud

Auditikomitee tuleb kokku vähemalt neli korda aastas. Esimees võib vajaduse korral kokku kutsuda täiendavaid koosolekuid. Kõik komitee liikmed peavad osalema igal koosolekul isiklikult. Tavaliselt kutsutakse koosolekutel osalema siseauditi funktsiooni juht.

Auditikomitee moodustab kvoorumi, kui kohal on kolm viiendikku komitee liikmetest.

10. Mandaadi läbivaatamine ja enesehindamine

Auditikomitee vaatab oma mandaadi läbi vähemalt kord kolme aasta jooksul ja annab sellest aru EKP nõukogule. Sellega seoses teeb auditikomitee enesehindamise oma tegevuse tulemuslikkuse kohta.

11. Mandaadi avaldamine

Auditikomitee mandaat avaldatakse EKP veebilehel.